

Μιλώντας για τη γειτονιά μας/ένθετο



3. Ενεργητικοί παράγοντες πολέμου στην περιοχή

Τέτοιοι είναι οι ΗΠΑ, το ΝΑΤΟ και το Ισραήλ, βέβαια, αλλά όχι μόνο: Σταθερά και με ταχύτητα η ερντογανική Τουρκία μετατρέπεται σε περιφερειακή και διεθνή δύναμη διεξάγοντας πολέμους, κατέχοντας εδάφη τρίτων χωρών (Κύπρος, Συρία, Ιράκ, τώρα και Λιβύη), αποκτώντας στρατιωτικές βάσεις σε άλλες τρίτες χώρες (αραβικές, βαλκανικές και αφρικανικές), προβάλλοντας επεκτατικά σχέδια και θέλοντας να αλλάξει τα σύνορα σε ολόκληρη την περιοχή. Δεν το κρύβει ότι θέλει να αναστήσει το Χαλιφάτο, και μάλιστα έχει επίγνωση της πρόθεσης πολλών διεθνών παικτών να της παραχωρήσουν ανταλλάγματα, ή και του γεγονότος ότι και μόνη μπορεί να πάρει πολλά και να ισχυροποιηθεί υλοποιώντας επίμονα τους σχεδιασμούς της.

Η ερντογανική Τουρκία συνομιλεί και διαπραγματεύεται άμεσα και ταυτόχρονα τόσο με τη Ρωσία όσο και με τις ΗΠΑ, ενώ την ίδια στιγμή διατηρεί διαύλους ακόμα και με το Ισραήλ – παρά την αντισραηλινή ρητορική. Απειλεί άμεσα την Ελλάδα και Κύπρο, και παντού αγνοεί επιδεικτικά το διεθνές δίκαιο. Η ιστορία τα φέρνει έτσι που μέρος της Ελλάδας και της κυριαρχίας της πρέπει να παραχωρηθεί στην Τουρκία ώστε αυτή να «κατευναστεί» και να παραμείνει στο δυτικό στρατόπεδο. Εντυπωσιακό είναι ότι και η Μόσχα επιχειρεί ένα αντίστοιχο καλόπιασμα, με στόχο να υπάρχουν καλές σχέσεις και συνεννοήσεις με την Άγκυρα σε πεδία που αποτελούν επίκεντρα διεθνοποιημένων συγκρούσεων, όπως η Συρία ή η Λιβύη.

4. Απουσία εξωτερικής πολιτικής, επικίνδυνη σύμπλευση με τις ΗΠΑ

Η χώρα μας είναι μπλεγμένη σε όλη

αυτή την αντιφατική και σύνθετη κατάσταση. «Φταίει» βέβαια η θέση μας στο χάρτη, που από πλεονέκτημα οι ντόπιες ελίτ και το πολιτικό προσωπικό κατάφεραν να την κάνουν μειονέκτημα. Και για αυτό φταίει, χωρίς εισαγωγικά πια, οι συμμαχίες που έχουν επιλεγεί και η συνακόλουθη ανυπαρξία μιας ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, δηλαδή μιας πολιτικής που να θέτει στο επίκεντρο την ακεραιότητα και διέξοδο της χώρας από τα ποικίλα δεσμά. Έτσι φτάνουμε στο σημείο να απειλείται πολλαπλά η κυριαρχία της και η ακεραιότητά της: στη θάλασσα, στα νησιά και στους χάρτες. Έτσι μετατρέπεται σε στρατιωτική βάση των ΗΠΑ για να υπηρετεί τους δικούς τους σχεδιασμούς, έτσι γίνεται οικόπεδο δυτικών δυνάμεων, κ.ο.κ.

Όλα αυτά διευκολύνονται από την εθελοδοουλία που επιδεικνύουν οι ελληνικές ελίτ και ο πολιτικός κόσμος, από τους προσανατολισμούς και τις προσδοκίες που έχουν. Η προτεραιότητα του πολιτικού συστήματος δεν είναι να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, αλλά να διαχειριστεί επικοινωνιακά τις επιπτώσεις του. Εξ ου και το «μασάζ» που γίνεται εδώ και μήνες στον ελληνικό λαό: «Θέλετε να κάνουμε παραχωρήσεις και να αποσπάσουμε έτσι μια κάποια σταθερότητα, ή θέλετε πόλεμο;». Ενώ όλοι γνωρίζουν ότι το επίδικο δεν είναι απλά μια «συνεκμετάλλευση φυσικών πόρων». Μας ζητιέται να παραχωρήσουμε πολύ περισσότερα από αυτό... Δύο είναι οι βασικοί προσανατολισμοί της εξωτερικής πολιτικής που ασκείται από τις ελληνικές κυβερνήσεις, ανεξαρτήτως του χρώματος που ήθελε να εμφανίζει η καθεμιά τους:

Α. Η πρόσδεση στις ΗΠΑ: Μπροστά στην εντεινόμενη κρίση της Ε.Ε., η εξωτερική πολιτική που άσκησε ο ΣΥΡΙΖΑ και συνεχίζει η Ν.Δ. είναι η πρόσδεση στη βορειοαμερικανική πολιτική. Κι έχουμε φτάσει στο σημείο

ώστε το «γλείψιμο» των δικών μας, προηγούμενων και τωρινών, σε όλες τις συναντήσεις που γίνονται (από το ταξίδι του Τσίπρα το 2017 ως το τωρινό του Μητσοτάκη) να θυμίζει τα πρώτα μετεμφυλιακά χρόνια της άμεσης αμερικανοκρατίας... Οτιδήποτε ζητούν οι ΗΠΑ και Πάιατ παραχωρείται, και μάλιστα άνευ ανταλλάγματος.

Β. Η συνδιαλλαγή με την Τουρκία: Σε τέτοιο βαθμό που η Τουρκία μπορεί να πάρει μεγάλο μέρος όσων διεκδικεί (κι αυτά δεν αφορούν όπως είπαμε «απλά» μια συνεκμετάλλευση) χωρίς πολλή-πολλή φασαρία. Εδώ σημειώνουμε τηλεγραφικά τις παρεμβάσεις του Σημίτη, τις δηλώσεις των Κατρούγκαλου και Κοτζιά για δικαιώματα της Τουρκίας και ανάγκη συνεκμετάλλευσης, τα λεγόμενα «μέτρα οικονομικής εμπιστοσύνης», και τώρα τον δρόμο προς τη Χάγη, στον οποίο ευθυγραμμίζονται όλοι. Αυτά είναι δείκτες ενός εθελοντικού αυτοχειρισμού που νομιμοποιεί τον τουρκικό επεκτατισμό και αναθεωρητισμό... Υπάρχουν βέβαια και τα ταξίδια και οι τριγωνικές ή τετράγωνες σχέσεις, σε μια προσπάθεια να υπάρξουν κάποιες επισφαλείς συνεργασίες. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα της επισφάλειας είναι η κυνική δήλωση των ισραηλινών: «Ναι στη συνεργασία, αλλά ο καθένας θα κάνει τους πολέμους του», μην περιμένετε δηλαδή να σας βοηθήσουμε σε κάτι. Είναι τόση η ανυπαρξία ελληνικής εξωτερικής πολιτικής που δεν μπορεί να στήσει μια σταθερή και ουσιαστική συνεργασία ούτε καν με την Κυπριακή Δημοκρατία, μεγάλο μέρος της οποίας κατέχεται από τον τουρκικό στρατό και τώρα έχει να αντιμετωπίσει και τα τουρκικά γεωτρύπανα και πολεμικά σκάφη.

Ας αναρωτηθούμε: Σε τι βοηθά την Ελλάδα η σταθερή, συστηματική αντιρωσική θέση των κυβερνήσεων ΣΥΡΙΖΑ και Ν.Δ.; Σε τι τη βοηθά σήμερα η πλήρης σύμπλευση με τις ΗΠΑ, λες και το Ιράν είναι εχθρός της Ελλάδας; Η επίκληση της συμμαχίας με τις ΗΠΑ είναι προσχηματική, διότι οι ΗΠΑ τηρούν φιλοτουρκική στάση για τους λόγους που αναλύσαμε πριν, ενώ το ΝΑΤΟ δηλώνει ότι οι διαφορές με την Τουρκία πρέπει να λυθούν διμερώς... Παραμένει λοιπόν ζητούμενο μια ελληνική εξωτερική πολιτική, την οποία οι ελίτ και ο πολιτικός κόσμος της Ελλάδας ούτε θέλουν ούτε μπορούν να συγκροτήσουν και να εκφράσουν.

5. Τι θα σήμαινε μια φιλειρηνική

εξωτερική πολιτική για την Ελλάδα

Οφείλουμε να αναλογιστούμε μέσα σε αυτή τη δεδομένη συγκυρία, κι όχι στη σφαίρα της φαντασίας, τι θα σήμαινε μια πολιτική ειρήνης και καλής γειτονίας, μια πολιτική διεξόδου της χώρας σε προοδευτική κατεύθυνση. Διότι η εμπλοκή της χώρας μας σε σχέδια των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ δεν είναι μονόδρομος.

Ακόμη κι αν ξεχάσουμε τους... εξτρεμισμούς αστών πολιτικών ηγετών παλιότερων εποχών*, υπάρχουν βήματα και ενέργειες που μπορούν να υποσημειώσουν μια διαφορετική στάση, να αποτελέσουν στοιχεία μιας ενεργητικής πολιτικής. Π.χ. να μην ψηφίσουμε/εφαρμόσουμε κυρώσεις ενάντια στη Ρωσία, δεν είναι τόσο τρομερό. Να θέσεις όρους στη λειτουργία των βάσεων στη χώρα σε μια στιγμή κρίσης, δεν είναι πρωτάκουστο. Να διαφοροποιήσεις τα οπτικά συστήματα και τους προμηθευτές, δεν είναι αδύνατο. Να δείξεις ότι δεν αστειεύεσαι σε θέματα εδαφικής κυριαρχίας, το ίδιο. Να καλλιεργηθεί το λαϊκό φρόνημα, είναι κι αυτό ενεργητικό στοιχείο μιας εξωτερικής πολιτικής. Αυτά αθροιστικά: υπονοούμε δηλαδή ότι επιμέρους μέτρα δεν συνιστούν πολιτική. Χρειάζεται μια συνολική στάση, που θα κινητοποιεί τον ελληνικό λαό: χωρίς αυτό το στοιχείο δεν μπορεί να ασκηθεί μια τέτοια πολιτική σήμερα.

Παραπέρα, επιβάλλεται να ζητήσεις από όλους ξεκάθαρη θέση απέναντι στον τουρκικό επεκτατισμό. Να πρωτοστατήσεις στην αποκάλυψή του και να πάρεις μέτρα για να τον αντιμετωπίσεις. Όλες οι εξελίξεις, με τελευταίο μόνο επεισόδιο την γκανγκστερική δολοφονία του Ιρανού στρατηγού, φέρνουν τη χώρα μας πιο κοντά σε μια μεγάλη εθνική κρίση. Και αυτή θα προστεθεί, με απρόσμενες συνέπειες, σε όσα έχουμε περάσει τα τελευταία 10 χρόνια. Στα πλαίσια αυτά, μια δήλωση που θα εξέφραζε ανησυχία για τη δολοφονία του στρατηγού Σουλεϊμάνι ήταν το ελάχιστο που μπορούσε και έπρεπε να κάνει η ελληνική κυβέρνηση, διότι είναι απαραίτητη η διαφοροποίηση από ενέργειες που ρίχνουν λάδι στη φωτιά. Οι δημοκρατικές πατριωτικές και αντιμπερλιαστικές δυνάμεις οφείλουν να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων. Δύσκολο, αλλά αναγκαίο!

*Όπως ο Κωνσταντίνος Καραμανλής που το 1974, ανακοινώνοντας την αποχώρηση της Ελλάδας από το στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ, έλεγε: «Το ΝΑΤΟ αποδείχθηκε ανίκανο να παρεμποδίσει την Τουρκία από την εξαπόλυση νέας Βάρβαρης και απρόκλητης επίθεσης

✓ **Η εμπλοκή της χώρας μας στα σχέδια των ΗΠΑ και του ΝΑΤΟ δεν είναι μονόδρομος: ακόμη κι αν ξεχάσουμε τους... εξτρεμισμούς αστών πολιτικών ηγετών παλιότερων εποχών, υπάρχουν βήματα και ενέργειες που μπορούν να αποτελέσουν στοιχεία μιας ενεργητικής ελληνικής εξωτερικής πολιτικής**